

Î N C H E I E R E

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală, Valentina Clevadî

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Lozan Silvia prin intermediul reprezentanților, avocații Botnarenco Dorin și Pelin Valeriu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lozan Silvia împotriva Galinei Vlas privind încasarea datoriei și prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de Lozan Silvia și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 11 august 2015,

c o n s t a t ă

La 12 iulie 2013, Lozan Silvia s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Galinei Vlas privind încasarea datoriei și prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în anul 1996 i-a împrumutat pârâtei suma de 8500 dolari SUA, pe care a luat-o de la diferiți cunoscuți, deoarece așa sumă mare nu avea.

Din motiv că pârâta se eschiva de la restituirea sumei a fost nevoită să ia un credit de la bancă. Astfel, suma restituită de ea împreună cu dobânda a ajuns la 48 000 dolari SUA.

În legătură cu situația creată, pentru a restitui acești bani și dobânda care creștea cu progresie, a fost nevoită să vândă apartamentul și casa părintească. Inițial, mama sa a vândut casa ca să o ajute și a trecut cu traiul la ea. Ambele au suferit foarte mult, ducând lipsuri mari. Tot din cauza situației create din vina pârâtei, mama sa a suferit atât de mult, încât în cele din urmă s-a îmbolnăvit și peste puțin timp a decedat.

Având în vedere că dobânda la împrumut față de creditori creștea, a fost nevoită să vândă și unicul apartament, ca să întoarcă banii pe care i-a împrumutat pentru pârâtă.

Indică că, pentru binele pe care l-a făcut Galinei Vlas, a rămas fără casă, devreme a pierdut-o pe mama sa, iar în prezent este nevoită să treacă de la o chirie la alta. Este invalidă de gradul II și suferă atât fizic, cât și psihic, motiv din care consideră că este îndreptățită la repararea prejudiciului moral.

Consideră, că pârâta cu rea-credință și prin abuz de încredere, a obținut de la ea împrumutul de 8500 dolari SUA.

A mai indicat că, în cadrul urmăririi penale, Vlas Galina a recunoscut că a împrumutat de la ea banii și deoarece aceasta a recunoscut obligația prin declarațiile sale, termenul de prescripție începe să curgă din acel moment.

Solicită reclamanta, încasarea din contul Galinei Vlas în beneficiul său a prejudiciului material în mărime de 8500 dolari SUA, precum și prejudiciul moral în mărime de 100 000 lei.

Ulterior, în cadrul examinării cauzei, reclamanta și-a concretizat cerințele, indicând că, la 03.12.2010 pârâta Vlas Galina a restituit o parte din suma datorată (25 dolari SUA din 8000 dolari SUA) în acest sens fiind întocmit un înscris. Prin urmare, reieșind din prevederile art. 277 alin. (1) lit. b) Cod civil, cursul prescripției extinctive s-a întrerupt prin faptul că Vlas Galina a recunoscut suma datoriei și a achitat o parte din ea. Astfel, la data de 03.12.2010 a început să curgă un nou termen, iar termenul de prescripție extintivă la data adresării în instanța de judecată - 12.07.2013, nu este expirat.

Solicită reclamanta prin cererea de concretizare a pretențiilor, să fie recunoscut termenul de adresare în judecată ca fiind omis motivat, încasarea de la Vlas Galina în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 7975 dolari SUA și prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei, precum și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 11 august 2015 cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Lozan Silvia a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2016 s-a respins apelul declarat de Lozan Silvia și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 11 august 2015.

La 08 septembrie 2016, Lozan Silvia prin intermediul reprezentanților, avocații Botnarenco Dorin și Pelin Valeriu, a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu hotărârile contestate, considerându-le neîntemeiate și ilegale.

Sușține că, instanțele de judecată în motivarea hotărârilor au invocat expirarea termenului de prescripție, însă nu au indicat concret când a început acest termen să curgă, invocând fapte care nu au nici un suport probator.

Conchide că, din data în care debitorul recunoaște obligația, începe să curgă un nou termen, astfel că, la caz, nu poate fi invocată expirarea termenului de prescripție.

A mai indicat că, decizia instanței de apel este una nemotivată, deoarece, instanța de apel era obligată să examineze toate motivele apelului și să se expună asupra lor.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de către Lozan Silvia prin intermediul reprezentanților, avocații Botnarenco Dorin și Pelin Valeriu, urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Lozan Silvia prin intermediul reprezentanților, avocații Botnarenco Dorin și Pelin Valeriu este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că argumentele invocate în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul reiterează și faptul că, recursul trebuie să fie unul "efectiv", atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*). În același timp, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Lozan Silvia prin intermediul reprezentanților, avocații Botnarenco Dorin și Pelin Valeriu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Lozan Silvia prin intermediul reprezentanților, avocații Botnarenco Dorin și Pelin Valeriu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadî